

ĀBELĪTE

Deja 8, 12 vai 16 pāriem
Jāņa Ērgļa horeogrāfija un apraksts
Ilgas Reiznieces mūzika

Deja veidota pēc postfolkloras grupas "Ilgi" dotās etnogrāfiskās dejas apraksta. Saskaņā ar šo aprakstu, dejas horeogrāfiskā leksika sacerēta atbilstoši tautas mūzikas apdarei. Tajā izmantoti latviešu dejas pamatsoli – skrējiena, tecinūs un palēciena solis, kā arī oriģinālās soļu kombinācijas.

Deja pirmo reizi iestudēta Rīgas Tautas deju ansamblī "Teiksma" 2008. gadā. 2010. gadā Jaunrades deju konkursā Valmierā iegūta III vieta A, B grupā.

Apraksts dots 12 pāriem, bet, attiecīgi pārveidojot zīmējumu (saskaņojot ar dejas autoru), deju var izpildīt arī 8 un 16 pāri.

Dejai 14 gājieni, taktsmērs – 2/4. Mūzikai 4 daļas (I / 8 t., II / 8 t., III / 32 t., IV / 32 t.).

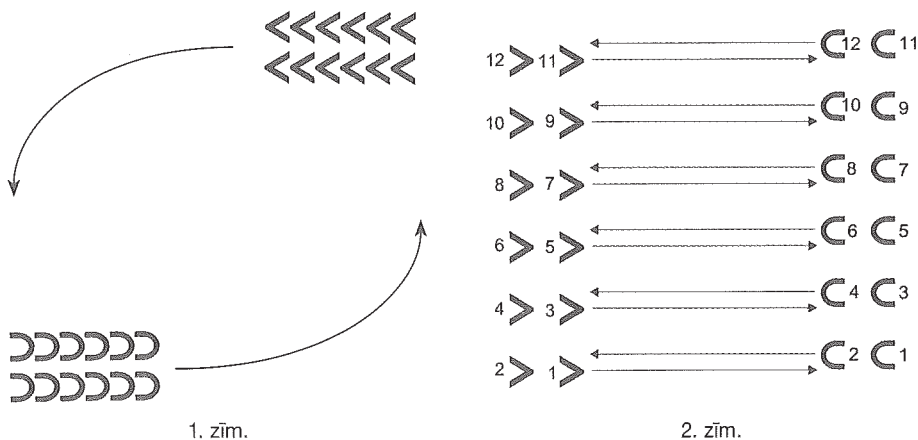
Dejotāji dejas sākumā nostājas pa divi blakus – meitas kreisās puses 1. kulisē un puīši labās puses 3. kulisē. Rokas gar sāniem.

Dejai 2 ievadtaktis.

Pirmais gājiena

(I / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji, sākot ar labo kāju, ar 16 skrējiena soļiem deju, kā parādīts 1. zīm.

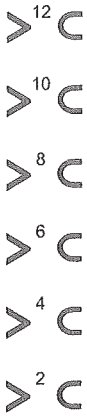
Otrais gājiena

(II / 8 t.)

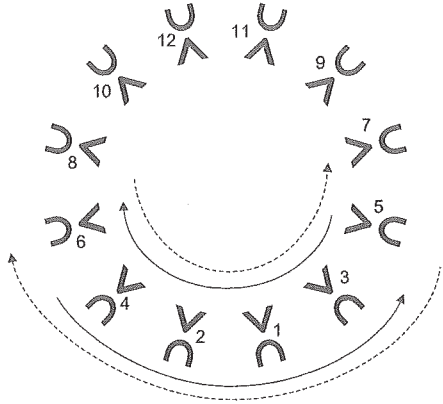
1. – 2. t. Dejotāji izpilda 2. kustības 1. – 2. t. darbību.

3. – 4. t. Dejotāji, sākot ar labo kāju, izpilda 4 skrējiena soļus 2. zīm. bultu norādītajā virzienā un nonāk, kā parādīts 3. zīm. Rokas brīvi gar sāniem.

5. – 8. t. Atkārto gājiena 1. – 4. t. darbību. 7. – 8. t. laikā pa tuvāko ceļu izveido 4. zīm.

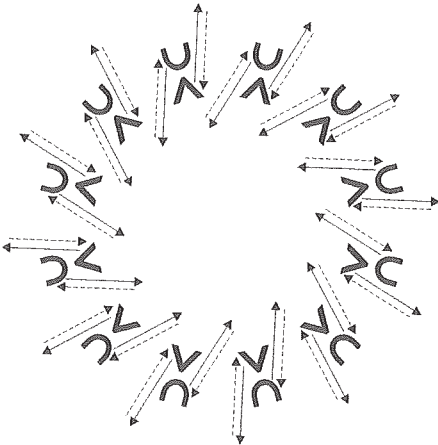
3. zīm.

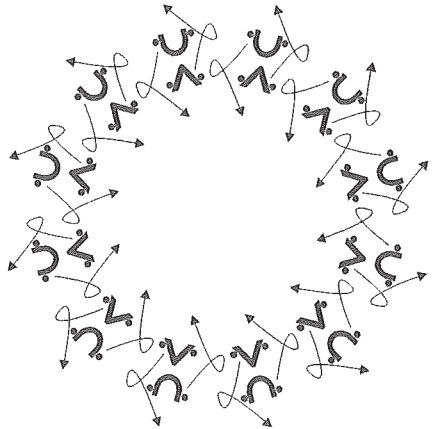
4. zīm.

Trešais gājiens (I / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji izpilda 1. kustību (4. un 5. zīm. bultu virzieni).

5. zīm.

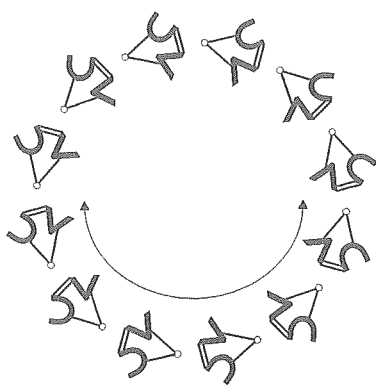

6. zīm.

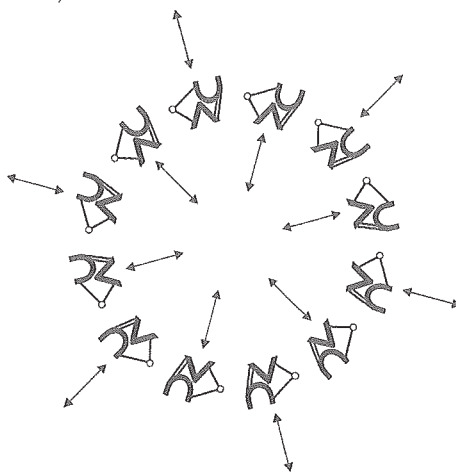
Ceturtais gājiens

(II / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji izpilda 2. kustību (6. zīm.).

7. zīm.

8. zīm.

Piektais gājiens

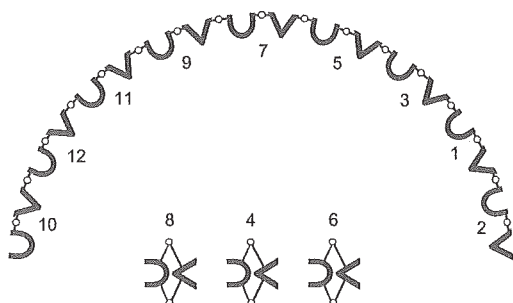
(I / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji izpilda 3. kustību (7. un 8. zīm. bultu virzieni).

Sestais gājiens

(II / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji satveras slēgtajā aptvērīenā ar sānis sadotām rokām un, griežoties DCV, izpilda 8 vieglās polkas. Ar pēdējām 4 polkām no kopējā apla uz skatuves centru aizdejo trīs pāri (pirmā solo izpildītāji) un nonāk, kā parādīts 9. zīm. Pārējie turpina kustību pa apli un izveido pusluku.

9. zīm.

Septītais gājiens

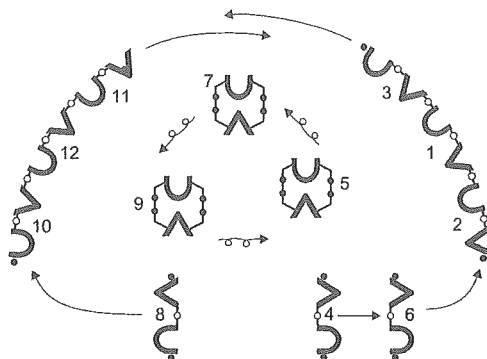
(III / 32 t.)

Pirmais solo

1. – 8. t. Dejotāji puslokā izpilda 4. kustību 2 reizes. Trīs pāri skatuves centrā izpilda 6. kustību.

Otrais solo

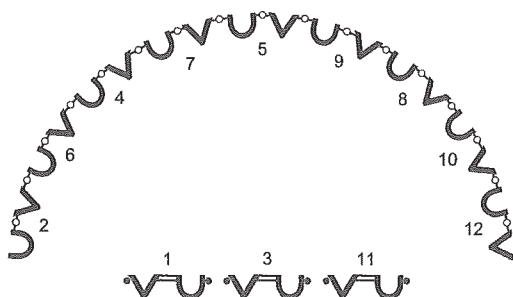
9. – 16. t. Dejotāji puslokā ar 16 skrējiena soļiem dejo 10. zīm. bultu norādītajā virzienā. Trīs pāri skatuves centrā izpilda 7. kustību. 7. – 8. t. laikā (iekšējo roku satvērienā) ar 4 skrējiena soļiem virzas uz skatuves dibenplānu un iedejo puslokā.

10. zīm.

Trešais solo

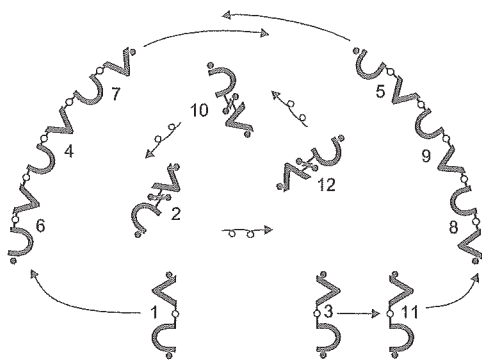
17. – 24. t. Dejotāji puslokā izpilda 5. kustību 3 reizes. 23. t. laikā notupjās un vienlaicīgi rokas vēzē krūšu augstumā. 24. t. pieceļas – rokas gar sāniem. Trīs pāri skatuves centrā izpilda 8. kustību (11. zīm.).

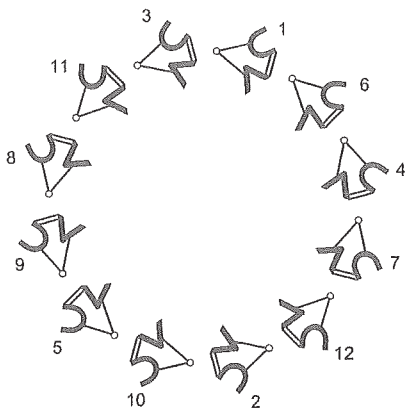
11. zīm.

Ceturtais solo

25. – 32. t. Dejotāji puslokā ar 16 skrējiena soļiem dejo 12. zīm. bultu norādītajā virzienā. Trīs pāri skatuves centrā izpilda 9. kustību un nonāk, kā parādīts 13. zīm.

12. zīm.

13. zīm.

Astotais gājiens

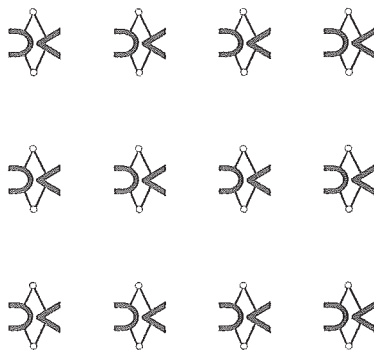
(I / 8 t.)

1. – 8. t. Atkārtro V gājienu 1. – 8. t. darbību (7. un 8. zīm. bultu virzieni).

Devītais gājiens

(II / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji satveras slēgtajā aptvērēnā ar sānis sadotām rokām un, griežoties brīvi pa visu skatuvi, izpilda 8 vieglās polkas un nonāk, kā parādīts 14. zīm.

14. zīm.

Desmitais gājiens

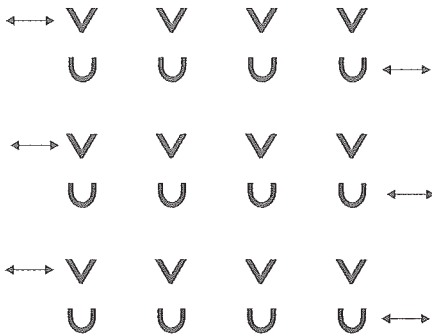
(III / 32 t.)

1. – 32. t. Dejotāji izpilda 6., 7., 8. un 9. kustību.

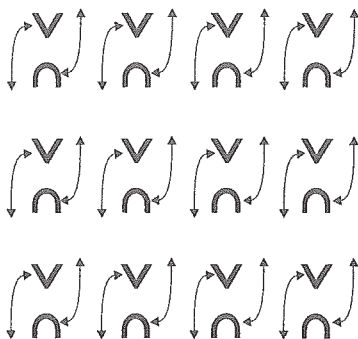
Vienpadsmitais gājiens

(I / 8 t.)

1. – 8. t. Atkārto III gājiena 1. – 8. t. darbību (15. un 16. zīm.).

15. zīm.

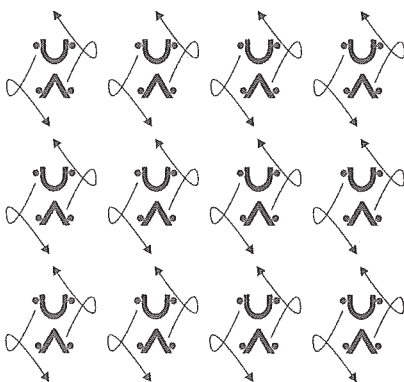

16. zīm.

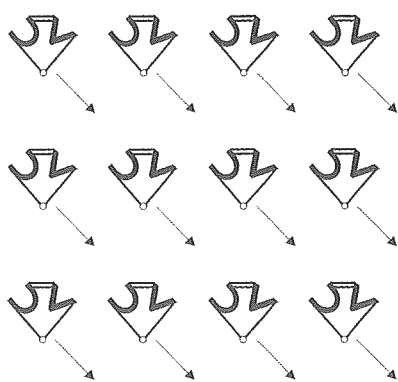
Divpadsmitais gājiens

(II / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji izpilda 2. kustību (17. zīm.).

17. zīm.

18. zīm.

Trīspadsmītais gājiens

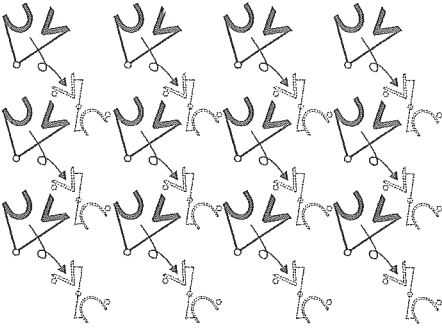
(IV / 32 t.)

1. – 16. t. Dejotāji izveido apli un DCV izpilda 10. kustību 4 reizes. Kustību pabeidz, kā parādīts 18. zīm.

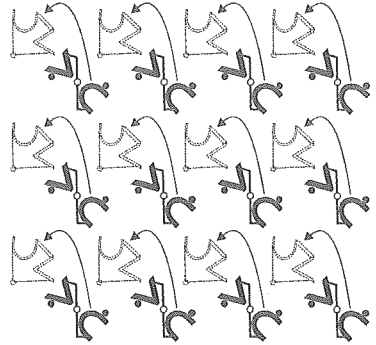
Četrpadsmitais gājiens

(IV / 16 t.)

1. – 4. t. Dejotāji izpilda 11. kustību (18., 19. un 20. zīm.).

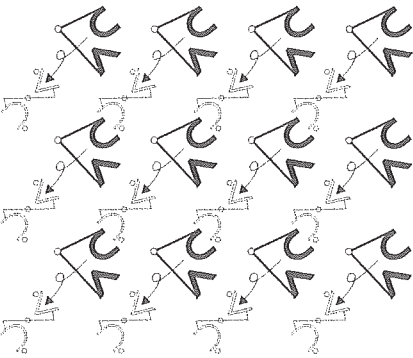

19. zīm.

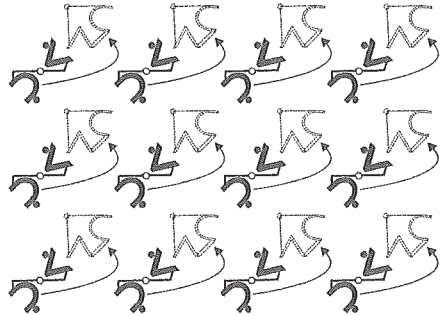

20. zīm.

5. – 8. t. Dejotāji izpilda 11. kustību (21. un 22. zīm.).

21. zīm.

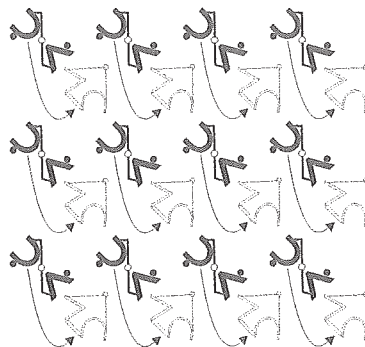

22. zīm.

9. – 12. t. Dejtāji izpilda 11. kustību (23. un 24. zīm.).

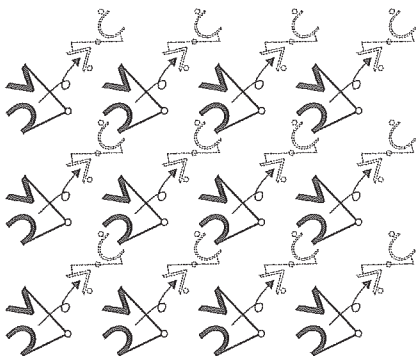

23. zīm.

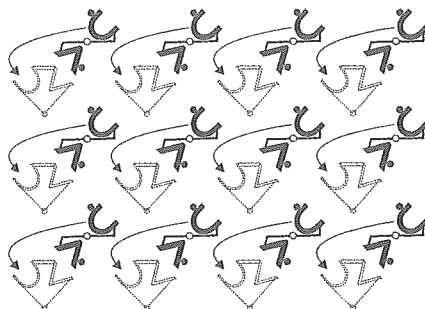

24. zīm.

13. – 16. t. Dejtāji izpilda 11. kustību (25. un 26. zīm.).

25. zīm.

26. zīm.

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas I daļa

Kustību izpilda 8 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Rokas gar sāniem.

1. – 2. t. Sākot ar labo kāju, ar 2 plašiem skrējiena soļiem un 3 kāju piesitieniem (labā, kreisā, labā) virzās sānos pa labi. Rokas brīvi vērē gar sāniem.
3. – 4. t. Sākot ar kreiso kāju, ar 3 plašiem skrējiena soļiem virzās sānos pa kreisi un piesit labo kāju. Rokas brīvi vērē gar sāniem.
5. – 6. t. Sākot ar labo kāju, ar 2 plašiem skrējiena soļiem un 3 kāju piesitieniem (labā, kreisā, labā) virzās uz priekšu. Rokas brīvi vērē gar sāniem.

7. – 8. t. Sākot ar kreiso kāju, ar 3 plašiem skrējiena soļiem virzās at muguriski un piesit labo kāju. Rokas brīvi vēzē gar sāniem.

2. kustība

Mūzikas II daļa

Kustību izpilda 8 t.

Sākuma stāvoklis – partneri stāv viens otram pretī. Kājas VI pozīcijā, rokas gar sāniem.

1. t.

“Viens, divi” – 2 reizes sasit plaukstu krūšu augstumā.

2. t.

“Viens, divi” – 3 kāju piesitieni (labā, kreisā, labā). Rokas sānos.

3. – 4. t. Dejojāji, sākot ar labo kāju, izpilda 2 divsoļu polkas soļus. Vienlaicīgi, gar kreisajiem sāniem griežoties pa labi, mainās vietām (*do za do*).

5. – 8. t. Atkārtot kustības 3. – 4. t. darbību.

3. kustība

Mūzikas I daļa

Kustību izpilda 8 t.

Sākuma stāvoklis – slēgtais aptvēriens ar sānis sadotām rokā, kājas VI pozīcijā.

1. – 2. t. Puisis, sākot ar kreiso, meita – labo kāju, virzās sānis ar 2 plašiem skrējiena soļiem un 3 kāju piesitieniem (meitai – labā, kreisā, labā; puisim – kreisā, labā, kreisā).

3. – 4. t. Puisis, sākot ar labo, meita – kreiso kāju, virzās sānis pa kreisi ar 3 plašiem skrējiena soļiem un meita piesit labo, bet puisis – kreiso kāju.

5. – 6. t. Puisis, sākot ar labo kāju, virzās uz priekšu ar 2 plašiem skrējiena soļiem un 3 kāju piesitieniem (labā, kreisā, labā).

Meita, sākot ar kreiso kāju, virzās at muguriski ar 2 plašiem skrējiena soļiem un 3 kāju piesitieniem (kreisā, labā, kreisā).

7. – 8. t. Puisis, sākot ar kreiso kāju, virzās at muguriski ar 3 plašiem skrējiena soļiem un piesit labo kāju.

Meita, sākot ar labo kāju, virzās uz priekšu ar 3 plašiem skrējiena soļiem un piesit kreiso kāju.

4. kustība

Mūzikas III daļa

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – rokas gar sāniem, kājas VI pozīcijā.

1. t. “Viens” – sākot ar labo kāju, liek soli sānos pa labi.

“Divi” – solis ar kreiso kāju aiz muguras garām labai kājai.

2. t. “Viens” – solis ar labo kāju, vienlaicīgi kreiso kāju, ar uz augšu vērstiem pirkstgaliem un celī nostieptu, ceļ sānis 35° leņķī. Sadotās rokas vēzē uz priekšu.

“Divi” – ar labo kāju izpilda *plie* kustību, vienlaicīgi kreiso kāju liek uz papēža, rokas fiksē krūšu augstumā.

3. – 4. t. Atkārtot kustības 1. – 2. t. darbību, sākot ar otru kāju.

5. kustība

Mūzikas III daļa

Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – rokas gar sāniem, kājas VI pozīcijā.

1. t. “Viens” – solis ar labo kāju uz priekšu. Rokas vēzē uz priekšu saules pinuma augstumā.

“Divi” – solis ar kreiso kāju atmuguriski.

2. t. “Viens” – labo kāju liek VI pozīcijā. Rokas gar sāniem.

“Divi” – solis ar kreiso kāju VI pozīcijā.

6. kustība

Mūzikas III daļa

Kustību izpilda 8 t.

Pirmais solo

Sākuma stāvoklis – slēgtais sānis stieptu roku satvēriens, kājas VI pozīcijā.

1. t. “Viens, divi” – puisis, sākot ar kreiso, meita – labo kāju, virzās sānis ar 2 gājiena soļiem un vienlaicīgi griežas zem sadotām rokām, puisis – pa kreisi, meita – pa labi.

2. t.

“Viens” – puisis, sākot ar kreiso, meita – labo kāju, izpilda soli sānis.

“Divi” – puisis piesit labo, meita – kreiso kāju.

3 – 4. t. Atkārto kustības 1. – 2. t. darbību, sākot ar otru kāju.

5 – 8. t. Atkārto kustības 3. – 4. t. darbību.

7. kustība

Mūzikas III daļa

Kustību izpilda 8 t.

Otrais solo

Sākuma stāvoklis – slēgtais roku satvēriens ap elkoņiem, kājas VI pozīcijā uz *plie*.

8. t. Puisis, sākot ar labo, meita – kreiso kāju, griežas ar 16 *šenē* soļiem DCV.

8. kustība

Mūzikas III daļa

Kustību izpilda 4 t.

Trešais solo

Sākuma stāvoklis – meita stāv puisim kreisajā pusē. Partneri satveras vaļējā vidukļa un plecu aptverienā, kājas VI pozīcijā.

1. t. Puisis, sākot ar labo kāju, uz vietas izpilda 3 tecīņa soļus. Uz “četri” labā kāja uz *plie*, kreisā – pēdā nostiepta, pie labās kājas potītes.

Meita, sākot ar kreiso kāju, ar 3 tecīņa soļiem aizdejo puisim pie otra sāna. Uz “četri” kreisā kāja uz *plie*, labā – pēdā nostiepta, pie kreisās kājas potītes.

2. t. Atkārto kustības 1. t. darbību, sākot ar otru kāju.

3 – 4. t. Atkārto kustības 1. – 2. t. darbību.

5 – 6. t. Atkārto kustības 1. – 2. t. darbību.

- 7 – 8. t. “Klēpja” satvērienā (puiša labā roka zem meitas gurniem, kreisā roka ap vidukli; meitas rokas aptver puiša plecus) puisis ceļ meitu 360° sev pāri pār labo plecu. Cēliena laikā meitai kājas iet pa augstāku trajektoriju nekā galva.

9. kustība

Mūzikas III daļa

Kustību izpilda 8 t.

Ceturtais solo

Sākuma stāvoklis – labo roku elkoņu satvēriens, brīvās rokas sānos, kājas VI pozīcijā.

8. t. Puisis, sākot ar labo, meita – kreiso kāju, griežoties ar 16 palēciena soļiem, dejo DCV.

10. kustība

Mūzikas IV daļa

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – slēgtais aptvēriens ar sānis sadotām rokām, kājas VI pozīcijā.

1. – 2. t. Puisis, sākot ar kreiso, meita – labo kāju, izpilda 4 plašus skrējiena soļus.
3. – 4. t. Meitas, sākot ar labo kāju, zem puiša sadotās kreisās rokas izpilda soli un pārlēcieni, griežoties divas reizes pa labi 360°. Pārlēciena laikā kājas fiksē VI pozīcijā (*bļiņčiki*). Brīvā roka sānos.
Puisis, sākot ar kreiso kāju, izpilda soli ar ielecieni VI kāju pozīcijā. Brīvā roka sānos.

11. kustība

Mūzikas IV daļa

Kustību izpilda 4 t.

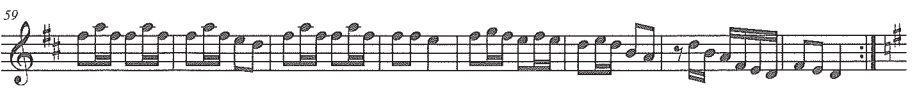
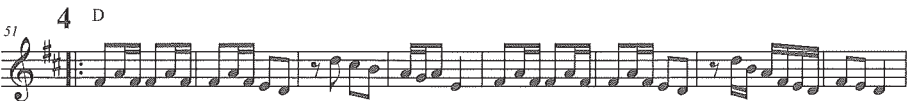
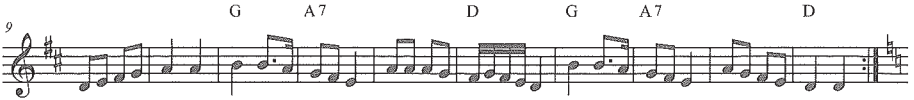
Sākuma stāvoklis – slēgtais aptvēriens ar sānis sadotām rokām, kājas VI pozīcijā.

1. t. Puisis, sākot ar kreiso, meita – labo kāju, diagonālē pa kreisi izpilda 2 plašus skrējiena soļus.
2. t. Meita, sākot ar labo kāju, zem puiša sadotās kreisās rokas izpilda soli un pārlēcieni, griežoties pa labi 180°. Pārlēciena laikā kājas fiksē VI pozīcijā (*bļiņčiki*). Brīvā roka sānos.
Puisis, sākot ar kreiso kāju, izpilda nelielu soli ar ielecieni VI kāju pozīcijā. Brīvā roka sānos.
3. t. Puisis, sākot ar labo kāju, izpilda 2 plašus skrējiena soļus at muguriski. Meita, sākot ar kreiso kāju, izpilda 2 plašus skrējiena soļus uz priekšu (puisis it kā velk meitu).
4. t. Abi izpilda nelielu soli ar ielecieni VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi satveras sākuma aptvērienā un, griežoties pa kreisi, kustību pabeidz ar seju diagonālē pa labi.
5. – 8. t. Atkārtot kustības 1. – 4. t. darbību diagonālē pa labi.
9. – 12. t. Atkārtot kustības 1. – 4. t. darbību ar muguru pret skatītājiem diagonālē pa kreisi.
13. – 16. t. Atkārtot kustības 1. – 4. t. darbību ar muguru pret skatītājiem diagonālē pa labi.

ĀBELĪTE

Ilgas Reiznieces mūzika

1 D

1 x3, 2 x2, 3 x1, 4 x2, 3 x1, 5 x1